

[TTIP a geopolityka]

CHARLES A. KUPCHAN

15 Geopolityczne implikacje Transatlantyckiego Partnerstwa w dziedzinie Handlu i Inwestycji

Kupchan uważa, że TTIP niesie ze sobą znaczące implikacje geopolityczne. Pomogłoby również, zwłaszcza poprzez tworzenie miejsc pracy oraz pobudzanie wzrostu, w działaniach na rzecz przywrócenia światu zachodniemu jego politycznych i strategicznych celów. Jednak TTIP może też mieć poważne minusy geopolityczne. Im bardziej ambitny i ekskluzywny jest „klub” utworzony przez demokracje atlantyckie, tym wyższe stają się bariery, by do niego dołączyć oraz tym mniej jest prawdopodobne, aby wschodzące mocarstwa chciały (lub były w stanie) grać według zasad świata zachodniego. Niemniej jednak zdaniem autora ogólne efekty gospodarcze oraz geopolityczne partnerstwa będą zdecydowanie pozytywne.

HERIBERT DIETER

33 Strukturalne słabości porozumienia transatlantyckiego

Autor odnotowuje, że - jak dotąd - w debacie o TTIP dominowały tematy dotyczące ochrony konsumentów, a przecież związane z nim niebezpieczeństwa dotyczą wielu innych spraw. Po pierwsze, TTIP i podobne umowy o handlu i inwestycji (np. UE-Kanada) stanowią zagrożenie dla przyszłości wielostronnego systemu handlowego. Po drugie, przed ewentualnym zawarciem umowy pomiędzy UE i Stanami Zjednoczonymi trzeba pokonać poważne przeszkody, jak np. kwestia rozwiązywania sporów między państwami. Zdaniem autora, korzyści ekonomiczne wynikające z TTIP będą mniejsze, niż się spodziewano, podczas gdy długoterminowe straty polityczne mogą okazać się znaczące.

[TTIP – perspektywa makro i mikro]

GABRIEL FELBERMAYR, BENEDIKT HEID,
SYBILLE LEHWALD

42 TTIP – kto skorzysta na transatlantyckiej umowie o wolnym handlu?

Pierwsza część raportu poświęcona jest makroekonomicznym skutkom zawarcia TTIP przez Unię Europejską i USA. Autorzy, wykorzystując empiryczne modele gospodarki światowej, przedstawiają dwa scenariusze jej rozwoju: (I) przy założeniu jedynie eliminacji cła w handlu pomiędzy UE i USA oraz (II) scenariusz, który znacznie wykracza poza zniesienie cła poprzez usunięcie nietaryfowych barier handlowych. Po szczegółowym omówieniu obu scenariuszy zaprezentowano wpływ TTIP na strukturę handlu światowego, w tym dane, gdzie wzrosną, a gdzie zmaleją obroty handlowe i o ile. Ponadto został oszacowany wpływ TTIP na poziom dobrobytu na świecie oraz skutki podpisania tej umowy dla bezrobocia.

JANA DIELS, CHRISTIAN THORUN

90 Szanse i zagrożenia Transatlantyckiego Partnerstwa w dziedzinie Handlu i Inwestycji dla konsumentów

Autorzy analizują stan negocjacji umowy o wolnym handlu oraz przebieg społecznego dyskursu wokół TTIP pod kątem jej konsekwencji dla polityki konsumenckiej. Analiza skupia się przede wszystkim na tym, jaki wpływ będą miały projektowane w umowie instrumenty, służące likwidacji nietaryfowych przeszkód handlowych, na poszczególne aspekty dobrobytu konsumentów, w tym przede wszystkim w istotnych dla nich segmentach rynku jak: artykuły spożywcze, produkty lecznicze i wyroby medyczne, przepływ danych i ich ochrona oraz usługi finansowe.

[TTIP: szanse i zagrożenia dla Berlina i Paryża]

GALINA KOLEV

173 TTIP: układ wykraczający poza liberalizację handlu

Analiza skupia się przede wszystkim na potencjalnych skutkach umowy o wolnym handlu dla Niemiec, które z racji otwartości swojej gospodarki mogą odnieść znaczne korzyści z podpisania Transatlantyckiego Partnerstwa w dziedzinie Handlu i Inwestycji. TTIP, poprzez redukcję lub zniesienie nietaryfowych barier dla wymiany handlowej, wpłynie korzystnie na wzrost dobrobytu po obu stronach Atlantyku. Jednak umowa ma także, w opinii autorki, ogromne znaczenie dla polityki zagranicznej i geopolityki, ponieważ w czasach rosnącego ryzyka geopolitycznego istotne jest wzmocnienie współpracy pomiędzy UE i USA zarówno w sferze ekonomicznej, jak i politycznej. Autorka opisuje również kontrowersyjną debatę publiczną w Niemczech, która nabiera momentami cech wręcz historycznych, co wydaje się po części mocno przesadzone.

GUILLAUME XAVIER-BENDER

201 Zaskakująca misja Francji: Czy możliwy jest rozsądny i wyważony kompromis w sprawie TTIP?

TTIP budzi kontrowersje w całej Europie. Dobrym przykładem jest Francja, gdzie tradycyjna niechęć do Stanów Zjednoczonych tym bardziej zaostrza publiczny dyskurs o umowie handlowej. W tym kontekście może się paradoksalnie okazać, że to rząd francuski ma szansę stać się liderem procesu tworzenia unijnej polityki handlowej i inwestycyjnej, ponieważ poprzez nią spodziewa się korzyści dyplomatycznych, gospodarczych oraz politycznych w relacjach zarówno z Europą, jak i ze światem.

AXEL FLESSNER

229 TTIP a niemiecka Ustawa Zasadnicza

Stowarzyszenie Mehr Demokratie twierdzi, że TTIP zagraża demokracji i państwu prawa. Z tego powodu wniosło skargę do Federalnego Trybunału Konstytucyjnego. Autor dokonuje więc analizy prawnej, w której – powołując się m.in. na poprzednie orzeczenia FTK – stwierdza, że pewne mechanizmy TTIP są niezgodne z niemiecką Ustawą Zasadniczą i wyjaśnia w sposób szczegółowy dlaczego.

[Recenzje]

RYSZARDA FORMUSZEWICZ

242 **Kwestia niemiecka: nigdy nie kończąca się historia**

HANS KUNDNANI, *The Paradox of German Power*,
Hurst & Company, London 2014.

PRZEMYSŁAW ŻURAWSKI VEL GRAJEWSKI

244 **Niemcy, Rosja i narodziny geoeconomii**

STEPHEN F. SZABO, *Germany, Russia, and the Rise of Geoeconomics*,
London, New Delhi, New York, Sydney:
Bloomsbury Publishing Plc, 2015.

MARCIN SOBALA

252 **Prawnomiędzynarodowe aspekty rosyjskiej ofensywy na Ukrainie**

THOMAS D. GRANT, *Aggression against Ukraine.
Territory, Responsibility, and International Law*,
Palgrave Macmillan 2015.

